Értékek 11
Közösségi vásár tervezése

KOROSZTÁLY	9-11 éves (12-25 GYEREKKEL)
TANULÁSI EREDMÉNY	A pénzhasználattal kapcsolatos helyes értékek és szokások és attitűdök elsajátítása
IDŐTARTAM	35+ perc
ESZKÖZIGÉNY	írószer és 1-2 jegyzetlap;másodpercet mutató óra / másodperc mérésére alkalmas óra, névsor
KULCSFOGALMAK	közös erő, türelem, önfegyelem, csapatmunka

KULCSSZAVAK: vásár, adomány, segítség, közösség

PÉLDÁK: Nagyobb méretű esemény közös cél érdekében

Bevezetés:

Korábban saját használatú, de már nem szükséges tárgyak áruba bocsátása zártkörű közösségi vásáron egy, a közösség által meghatározott cél elérése érdekében.

Eszköz leírás:

- minden gyereknek **írószer és 1-2 jegyzetlap**;
- **másodpercet mutató óra / másodperc mérésére alkalmas óra**
- **névsor**, amibe írni lehet**.**

Nagyobb létszám esetén:

- **tábla** (csoport esetén): Bármilyen, a frontális feljegyzésre alkalmas nagyobb felület; Pl whiteboard, flipchart tábla, + hozzájuk írószerek;
- *Opcionális:* **óralap rajza** csak annyi számmal, ahány csoport mozog a munka folyamán: eszköz a csoportok térbeli mozgásának magyarázásához: kb. 30cm x 30 cm méretű. Lehetséges grafika, amelyet a csoportok számának megfelelő egyenlő részre érdemes felosztani. Példák:

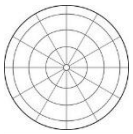

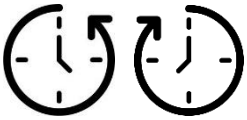

ÓRALEÍRÁS

A feladat akár egyetlen gyerekkel is elképzelhető egy felnőtt – leírásunkban „tanár“ - vezetésével, de akár egy 28 fős osztály keretei között is. A feladatterv lehetőséget ad Opcionális részek közbeiktatására is a résztvevők számától tűrőképességétől és a rendelkezésre álló időtől függően, amit a vezető belátására bíz.

A gyerekek vezetőjük segítségével tudatosítják, hogy már nem használt tárgyaik mások szemében még értéket képviselnek. Felvezetik_számukra, hogy ezen az órán megtervezik, miként tudnának valamit együtt megvásárolni, amire a pénzt is közösen gyűjtik majd.

Először számba veszik az otthon fellelhető ilyen tárgyak sokféleségét (pl. hajdísz, könyv, játék, jelmez, CD, kézműves alapnyagok, emblematikus ruhadarabok, jelvények, stb.). A csoportok között versenyhelyzet is kialakul az ötletgyűjtésben, ami a résztvevők nagyobb figyelmét s a kimerítőbb ötletlista megszületését ösztönözheti A gyűjtés során fontos cél, hogy minél inkább a gyerekek maguk ötletei kerüljenek túlsúlyba s csak kiegészítésként kerüljön hozzá a felnőtteké.

Megkéri a vezető a gyerekeket, hogy csoportmunkában szedjék össze ismereteiket, mi szokott a sorsa lenni a már nem használt tárgyaiknak. A listát az Opcionális óraterv szerint csoportosítják Újrahasznosított és Nem újrahasznosított megoldások szempontjai szerint is.

A vezető bejelenti, hogy ezen a foglalkozáson egy Közösségi vásár lehetőségét kezdi el szervezni, amelyen az itt összeszedett ötletek alapján árusítani lehet majd a régi tárgyakat. A bevételből közös megegyezés szerint kitűzött célt terveznek. A közös célt ennek a foglalkozásnak keretei szerint alakítják ki demokratikus úton. Fontos, hogy ne erőltessük a Közösségi vásárt valóságosan is megszervezni, de végig vigyük a tervezés folyamatát. Az óraterv kiemeli azt a fordulatot, amikor teret és módot ad a diákoknak saját gátlásaik, örömeik megfogalmazására is a tervvel kapcsolatban. A megvalósítás is demokratikus döntés alapján kell, hogy megszülessen. Azonban, ha a terv elkészül, még az is lehet, hogy egy szkeptikus csoport is kedvet kaphat végül a megvalósításhoz.

Közösségekben szervezett foglalkozáson fontos nyereség lehet, hogy a gyerekek kiscsoportos megbeszéléseken megismerhetik egyre több társuk gondolatait, ötleteit, ami a személyes motivációjukat és környezettudatosságukat is növelheti.

A foglalkozás végén kiemeljük, hogy munkájuk eredménye a lehető leginkább közös akaratuk megszületése lett. Ezért fontos, hogy azt felelősen kezeljék.

Térigény:

Csak csoport esetén fontos: 4 fős csoportokra alkalmas tér

Csoport munka:

- Kb. 4 fő felett javasolt a 3-4 fős csoportokra bontani az egész csoportot.
- A csoportos munkaforma segíti a diákok egymásra figyelését.
- A csoportos munkaforma időt takarít meg, ha célunk, hogy minél több diák gondolata elhangozhasson.
- Nem javasolt a kiscsoportok létszámát 4 főnél nagyobbra tervezni s összesen 7 csoportnál többet az életkori sajátosságok miatt max. 45 perces időkeretben.
- - *Opcionális:* A csoporttagok váltogatása javasolt nagy mozgásigényű csoportok esetén.
- - *Opcionális*: A csoporttagok váltogatása mozgatással erősítheti a célt, a közösségi élményt.

TÁBLAKÉP (ami a foglalkozás elején a táblán látható):

Verzió 1 (Az opcionális feladatrész nélküli órához)

(Óra címe:) KÖZÖSSÉGI VÁSÁR		Óralap (opcionális)
Miket lehet otthonról továbbadni?	- - - -	

	(.....)
Mit tűzhetünk ki közös célként?	- - - (.....)
A használt tárgyak vásárán .....- ra fogunk közösen gyűjteni.	

Verzió 2 (Az opcionális feladatrésszel kiegészített órához)

(Óra címe:) KÖZÖSSÉGI VÁSÁR		Óralap (opcionális)
Miket lehet otthonról továbbadni?	- - -- (.....)	
Mi lehet a sorsa a már nem használt tárgyainknak?	Újrahasznosított	Nem hasznosított
Mit tűzhetünk ki közös célként?	- - - (.....)	
A csoport közös célja: A használt tárgyak vásárán .....- ra fogunk közösen gyűjteni.		

Egyéb kiegészítő lehetőségek/óra példa:

Játékvariációk a leírás közben „Opcionális“ címmel /

Idő	Feladat	Megjegyzés
Tanári feladat foglalkozás előtt	Táblakép elrendezése; Terem berendezése – ha szükséges; Eszközök kikészítés asztalonként; Kb 5 fő fölött a diákokat eleve csoportokra osztva ültessük le.	
frontális **1 perc**	**Bevezetés:** Felvezetjük számukra, hogy ezen az órán megtervezzük, miként tudnánk valamit együtt megvásárolni, amire a pénzt is közösen gyűjtöttük.	
csop.munka **min. 1 perc** **max. 4 perc** (1 perc/diák, ez 4 fős csoportok esetén 4 percet jelent.)	**1. feladat:** Motiváció *„Mesélj a csoporttársaidnak egy olyan tárgyadról, ami otthon van s már nem akarod többet használni, játszani vele!“* „Mindenkinek 1 perc áll rendelkezésére. Jelezni fogom, amikor váltanotok kell.“	Eszköz: másodpercet mutató óra A tanár figyeli az 1 percek leteltét és hangosan jelzi, hogy a diákok adják át csoporttársuknak a szót.
csop.munka	**2. feladat:** Használt tárgyak listája: Verseny a csoportok között	Eszköz: papír, írószer csoportonként

3 perc	*„Ötletgyűjtés következik. Válasszatok egy jegyzőt magatok között, aki az ötleteiteket leírja!“* *„Írjatok minél többféle olyan tárgyat, amiről már le tudnál mondani! Amelyik csoport többféle ötletet gyűjt, később több lehetőséget fog kapni.“* *„Erre 2 percet kaptok.“*	A tanár még ne adjon semmilyen ötletet, de álljon itt néhány: könyv, CD, hajdísz, játék, jelmez, kézműves anyagok...
2 perc	A gyűjtések összevetése: Ha letelt az idő, a csoportok cseréljék ki a jegyzeteiket az óramutató járásával *ellentétes* irányba adva.	Ha szükséges, a mozdulat értelmezéséhez segíthet, ha a tanár a terem közepére állva mutatja a képzeletbeli órát, aminek számlapján helyezkednek el a csoportok, s a mutató járását, aminek megfelelően kéri a papírok átadását. *Opcionális*: A magyarázathoz segíthet a táblára kitett papír óra a csoportok számának megfelelő jelöléssel.
frontális **min. 1 perc** **max. 7 perc** (1 perc/csoport, ez 7 db csoport esetén 7 percet jelent)	Az egész csoport előtt: *„Minden kiscsoporttól egy önként jelentkező olvassa fel a kapott listát az egész csoport előtt. Én* (tanár) *írni fogok a táblára minden új ötletet.“* *„A nálatok lévő jegyzetből húzzatok ki minden olyan ötletet, amiről megegyezünk, hogy hasonlít egy másik öteletetekhez!“*	A tanár a táblára írminden új ötletet az első oszlopba.
frontális **1 perc**	Eredményhirdetés: *„Az óra végi szavazásnál plusz egy szavazathoz jutott annak a csapatnak minden tagja, akik a legtöbb ötletet gyűjtötték.“*	Eszköz: Névsor A tanár feljegyzi, kik szereztek plusz szavazatot.
Opcionális:		

2 perc	Csoporttagok keverése mozgatással: *„A kicsoportotok fele üljön át a mellette lévő kiscsoporthoz az óramutató járásának megfelelő irányban!“*	Szükséges lehet a szervezés segítése a tanár részéről a korábbi módon!
Opcionális, de 20 fő fölött nem javasolt a túl nagy időigény miatt:		
4 perc	<u>A tárgyak sorsa:</u> *„Szerintetek mi szokott a sorsa lenni a felsorolt tárgyaknak? Jegyezzetek föl minél több ötletet!“* *„Most a csoport mindkét fele írja föl az ötleteket!“*	papír írószer csoportonként 2-2 Fontos, hogy a kicsoport „régi“ és „új“ fele is írja fel az ötleteket, mert erre a következő lépésben szükségük lehet, ha szétválnak.
1 perc	Csoporttagok keverése mozgatással: *„Azok a csoporttársak, akik eddig nem mozdultak, üljenek át a mellette lévő kiscsoporthoz az óramutató járásával ellentétes irányban!“*	Szükséges lehet a szervezés segítése a tanár részéről a korábbi módon!
csop.munka 3 perc	A gyűjtemény bővítése az új kiscsoportban: *„Olvassátok fel a kiscsoportban a gyűjteményeiteket!“* *„Csoportosítsátok a tárgyak sorsát két szempont szerint:* *Hasznosított / Nem hasznosított“*	
frontális 4 perc	A csoportosítások megosztása egymás közt: *„Válasszatok egy szóvivőt, aki diktálja le nekem, milyen hasznosítási módokat gyűjtöttetek!“*	A tanár két oszlopba ír minden új megoldást a táblára. (Újrahasznosított / Nem hasznosított)
Opcionális:		
1 perc	Csoporttagok keverése mozgatással: *„Azok a csoporttársak, akik régebben mozdultak, üljenek át a mellette lévő kiscsoporthoz az óramutató járásának megfelelő irányban!“*	
Nem opcionális:		

frontális **1 perc**	<u>A Közösségi vásár gondolatának felvezetése</u>: A tanár előadja, hogy: *„Ma egy olyan vásár megszervezésére kezdünk el készülődni, ahol az általatok már nem használt, de még értékes tárgyakat tudnátok újrahasznosítani úgy, hogy eladhatjátok s a bevétel segítségével egy közös vágyunkat tudnánk elérni.“*	
csop.munka **4 perc**	A diákok hozzáállásának felmérése: *„A kiscsoportokon beül 1-1 percben mondjátok el egymásnak, mit gondoltok egyenként egy ilyen vásár megszervezéséről!“*	Ez a beszélgetés a legérzékenyebb pontja a foglalkozásnak! Ezért ebben a szakaszban először az egyéni ventillálásnak adunk teret a biztonságos, kiscsoportos beszélgetés keretei között.
frontális **6 perc**	A tanár meghallgatja a jelentkező diákok gondolatait a kérdésről.	A tanár részéről nagy odafigyelést és türelmes meghallgatást igényel az a kérdés, hogy hajlandók-e a diákok dolgozni egy ilyen projekten. nem szabad minősíteni a véleményeket, csak elfogadni azokat saját véleményként. A többség akarata szerint ebben a fázisban eldől, hogy VALÓSÁGOSAn tervezik-e meg a vásárt, vagy csak ELMÉLETben készítenek egy tervet hozzá. Végeredményként elképzelhető, hogy mégis kedvük lesz megvalósítani a született tervet.
csop.munka **4 perc**	<u>A közös cél kialakítása</u>*:* *„Ötleteljetek kis csoportban, hogy mit is vehetnénk meg közösen és gyűjtsétek egy papírra!“*	papír, írószer csoportonként 1
frontális **5 perc**	Az öletek megosztása*:* *„Kérek egy szóvivőt, akit kérek, diktálja le nekem az összegyűlt ötleteiteket.“*	A tanár felírja a táblára a lehetséges közös célokat. Fontos, hogy elég hely maradjon köztük ahhoz, hogy

		később szavazatokat lehessen feljegyezni mellékük. Érdemes időt szánni a felmerülő ötletekre s az esetleges vitákra.
4 pec	Szavazás a felmerült lehetséges célok között: Egyéni szavazással kialakítjuk a csoport célját, amiért közösen dolgozik majd a a csoport a vásárban. Megkérjük a diákokat, hogy álljanak fel agy sorban. Elmondjuk, hogy mindenkinek van 3 szavazati lehetősége, és az óra eleji győzteseknek plusz egy. Mindenki rajzoljon enenk megfelelő mennyiségű nagy pöttyöt a kedvenc célkitűzései mellé. Egy helyre akár adhatja több szavazatát is.	A névsor segíti a tanárt a korábban plusz szavazati jogot nyert diákok listájában.
2 perc	Eredményhirdetés szavazatszámlálással: A tanár vezetésével összeadják a szavazatokat. Ünnepélyesen hangsúlyozzuk, hogy ez lesz a közös célunk, amiért együtt fogunk munkálkodni tárgyak otthoni szelektálásával s azok árusításával a vásárunkon.	A tanár a táblán lévő megkezdett mondatba beilleszti a legtöbb szavazatot kapott célt: „A használt tárgyak vásárán a....-ra fogunk közösen gyűjteni.“
1 perc	Értékelés: Érdemes lehet kiemelni annak fontosságát, hogy ha ezen az órán sok diákkal kerültek személyes kapcsolatba, s keményen dolgoztak azért, hogy ez a cél valóban a lehető leginkább közös akaratuk legyen.	

FORRÁSOK:

Óraszámlapok: (Pinterest)

https://hu.pinterest.com/pin/213569207310129974/

https://hu.pinterest.com/pin/384917099395547994/

https://hu.pinterest.com/pin/841610249096552260/

https://www.iconbros.com/icons/ib-lb-anticlockwise